

PRO SILVA SLOVAKIA

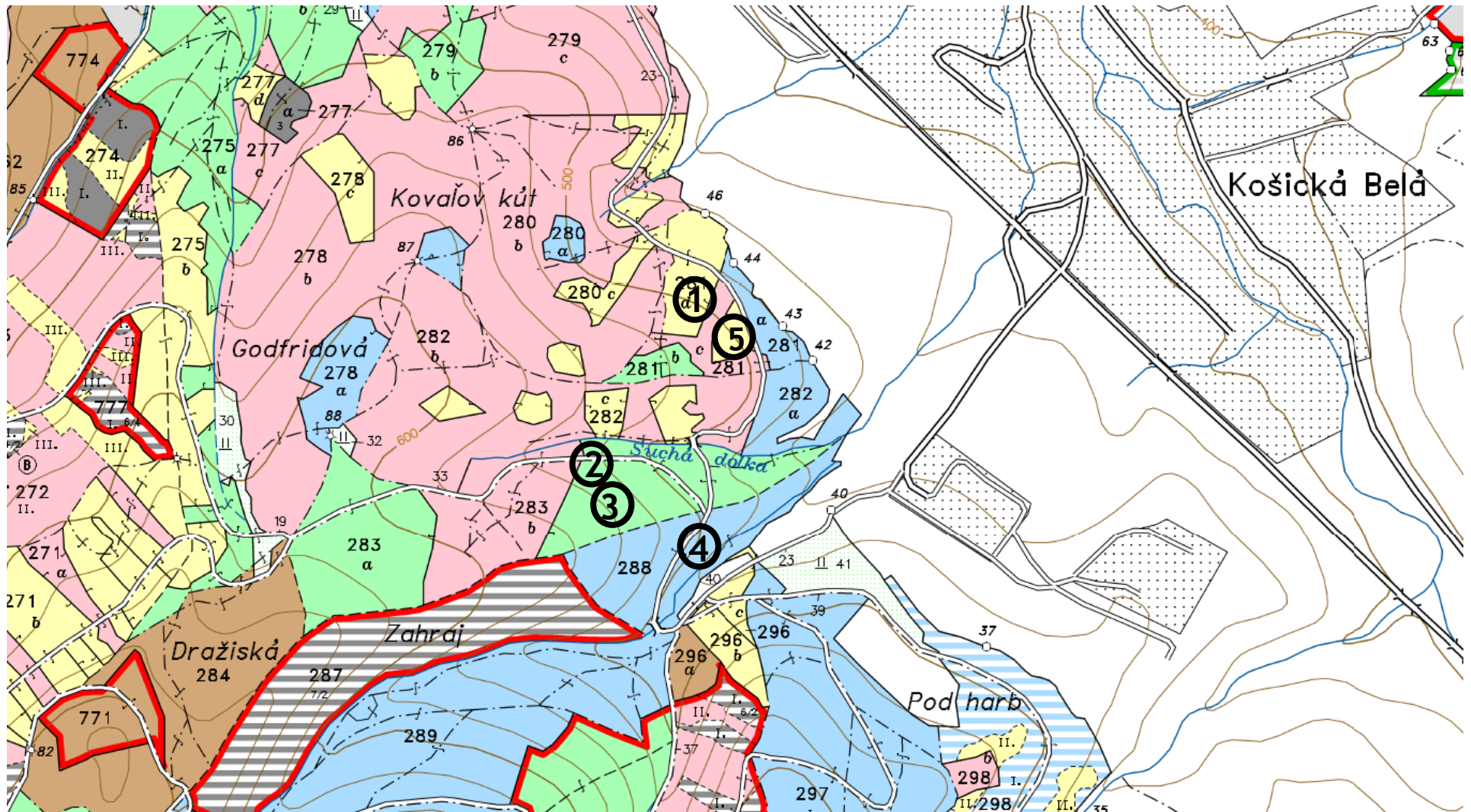
**Lesnícky deň PRO SILVA
Mestské lesy Košice a.s.**

Prof. Ing. Milan Saniga, DrSc.

**Nákladové pestovanie lesa
v bukových porastoch - výchova porastov**

Košice , september 2009

Stanovištia terénnej pochôdzky

Exkurzný objekt 1

Plocha 1 10 x 10 m

JPRL 281D00, 2.21 ha, 20 rokov, zakm. 0.90,

zastúpenie BK 60, SM 20, SC 10, HB 5, BR 5,

Predchádzajúce zásahy : prerezávka v roku 2007

Predpis nového LHP : prerezávka 2x

Tabuľka 1

Hrúbka	Jedince kvalitné	Sporné	Zlé
d1.3 /cm/	ks	ks	ks
1			
2			2
3		1	9
4			14
5	2	1	11
6		3	12
7	1	1	11
8	1	1	5
9			
Spolu	4	7	64

Dielec je typologicky zaradený do stl. Fagetum pauper. Vznikol prirodzenou obnovou s doplnením smreka a smrekovca, s cieľom zvýšiť celkovú objemovú produkciu a tým lepšie využiť produkčnú schopnosť stanovišťa. Dominantná posudzovaná rovnorodá bučina je v závere rastovej fázy mladiny. Z pohľadu kvalitovej štruktúry je zlá./ tab.1/. Na ploche 1 áru sa nachádzajú len 4 kvalitné jedince, 7 sporných a 64 jedincov zlých. Z pohľadu ďalšieho vývoja a vystupňovania hodnotovej produkcie buka porast nevytvára predpoklady pre splnenie uvedeného cieľa. Štyri kvalitné jedince na 1 ár je veľmi málo pre dosiahnutie uvedeného cieľa. Minimálny počet v tejto rastovej fáze je 20 kvalitných jedincov na skusnú plochu 1 ára. Lesný hospodár si musí uvedomiť, že nekvalitný porast nemôže do budúcnosti aj pri vysokom pestovnom úsilí priniesť patričnú hodnotovú produkciu. Výchovný režim, ktorý je tu naplánovaný vo forme 2 čistiek za decénium je z pohľadu nákladového pestovania lesa drahý. Pri nedostatočnom počte kvalitných úrovňových jedincov sa vydávajú peniaze, ktoré neprinesú želaný efekt, sú to „drahé

peniaze“. Uvedená mladina potrebuje 1 krát zásah za decénium so silou 10-12 % počtu jedincov na ploche, čím sa ušetrí peniaze plánované na druhý zásah v mladine.

Exkurzný objekt 2

Plocha 2 : 10 mx10 m

JPRL 283B00,4.32 ha, 30 rokov, zakm. 0.90,
zastúpenie BK 85, SM 10, JH 5, HSLT 410-Svieže bučiny

Predchádzajúce zásahy : Prerezávka v roku 2005

Predpis nového LHP : v mlad.skupinách prerezávka, na ost.ploche prebierka

Tabuľka2

	Cieľové stromy	Kvalitné (neoznačené)	Sporné	Nekvalitné	Vyznačené na ťažbu
cm	ks	ks	ks	ks	ks
1					
2				3	
3				4	
4				6	
5				7	
6				3	
7				6	
8				4	
9		1			
10			1	1	
11		1		1	
12	2	4	1		1
13			2		
14					1
15					
16		3			
17	1				
18					
19			1	1	
20					
Spolu	3	9	5	36	2

Porast na začiatku rastovej fázy žrdkoviny je pred prvou prebierkou. V zmysle nákladového pestovania lesa je porast v neziskovej -nákladovej časti výchovy. Kvalitová štruktúra porastu je dobrá / tab. 2/. Na skusnej ploche 1 ára sa

nachádza 12 kvalitných jedincov buka, čo vytvára dostatočnú rezervu budúcej perspektívnej kvality. V tejto fáze vývoja porastu počítame s **300 BRs na 1 ha**. Z pohľadu budúcej hodnotovej produkcie porast vytvára predpoklady pre perspektívne zhodnotenie buka v zmysle prírastkového hodnotového hospodárstva. Zhodnotením doterajšej výchovy/ čistky/ možno konštatovať, že boli vykonané správne. V úrovni sa nachádzajú jedince sporné a kvalitné, v podúrovni jedince nekvalitné. Nakoľko cieľom lesného hospodára je minimalizácia nákladov v „neziskovej oblasti“ výchovy porastu, navrhujeme silu prvej prebierky v počte 200 kusov úrovňových jedincov na 1 ha t.z. **15 m³.ha** so zámerom podpory tvorby aspoň 12-15 m kvalitného kmeňa **BRs**. Nižšia sila zásahu znamená nižšie náklady. V mladších skupinách počkat' na druhú časť decénia a vykonať prebierku v zmysle uvedených zásad.

Exkurzný objekt 3

Plocha : 10 m x 10 m

Predchádzajúce zásahy : Prerezávka v roku 2005

Predpis nového LHP : v mlad. skupinách prerezávka, na ost. ploche prebierka

Tabuľka3

	Cieľové stromy	Kvalitné (skôr sporné)	Sporné	Nekvalitné	Vyznačené na ťažbu (červená bodka)
cm	Ks	ks	ks	ks	ks
1					
2					
3				2	
4			1	1	
5				2	
6			1	5	
7		1	1	6	
8			1	3	
9		1	1	1	
10	1	1	1		
11		1	4	1	
12	1				
13			3		
14					

15					
16					
17					
18					
19					
20					
Spolu	2	4	13	21	0

Porast typologicky patrí do HSLT Svieže bučiny. Z pohľadu kvality je v hraničnej oblasti vo väzbe na hodnotovú produkciu buka. Stanovený počet budúcich rubných stromov buka 200 ks.ha⁻¹ predstavuje v počiatkovej rastovej fáze žrdkoviny minimálnu hranicu pre hodnotové prírastkové hospodárstvo buka / tab.3/. V zmysle nákladového pestovania lesa odporúčame prebierku diferencovane. Nakoľko sa porast nachádza v nákladovej časti výchovy , navrhujeme v jeho starších vyspelejších častiach o 5 rokov prebierku so silou 10-15 m³ .ha⁻¹.V mladších častiach porastu prebierku v závere decénia so silou 5-10 m³ .ha⁻¹ .

Exkurzný objekt 4

Plôška č. 4 : bez vytýčenia

JPRL 288_00, 4.82 ha, 80 rokov, zakm. 0.80,

Zastúpenie BK 100, obj.str.kmeňa. 0.75 m³,

Predchádzajúce zásahy : prebierka v roku 2004

Predpis nového LHP : Okrem redších skupín prebierka 1x, 100 m³.

Tabuľka č4

Cieľový strom (BRs)	Stromy vyznačené do t'azby /podpora BRs/
d 1.3 /cm/	d 1.3 /cm/
32	23
43	32
38	18
35	
29	42
27	17, 31
45	32

Bukový porast s prímiesou cenných listnáčov veľmi vysokej kvality. Hrúbková štruktúra BRs je veľmi diferencovaná, kvalita ich kmeňov je veľmi vysoká a predstavuje viac ako 1/3 ich výšky / 65 % objemu kmeňa/ s počtom 220 ks.ha⁻¹. Z prihliadnutím na prírastkové hodnotové hospodárstvo buka a skutočnosť , že sa porast nachádza z hľadiska nákladov a výnosov, **v ziskovej časti výchovy** navrhujeme radikálnu podporu BRs s cieľom maximálne uvoľniť ich koruny, následne urýchliť a tým vystupňovať ich hodnotovú produkciu . Sila zásahu 1 krát za decénium sa bude pohybovať v rozsahu 120-150 m³ .ha⁻¹ .Nakoľko BRs sú hrúbkovo veľmi diferencované/ tab. 4/ a sila uvoľňovacej prebierky ešte viac napomôže ku ich urýchlenej diferenciacii, je predpoklad o 5-10 rokov výberu niektorých stromov /BRs/ s cieľovou hrúbkou 55 cm, ktoré môžu byť predané cez prezenčný aukčný predaj. V ďalšom sa budeme zameriavať cez ťažbu cieľových hrúbok BRs na ich maximálne zhodnotenie. Prirodzená obnova je v tomto prípade automatická a do budúcnosti vytvára predpoklad plošnej, vekovej a výškovej diferenciacie následného porastu.

Exkurzný objekt 5

Plocha . 5 : bez vytýčenia

JPRL 281C00, 1.05 ha, 30 rokov, zakm. 0.90,

Zastúpenie BK 85, HB 15, HSLT 410-Svieže bučiny.

Predchádzajúce zásahy : prerezávka v roku 2004

Predpis nového LHP : Prerezávka v 1.1/2 platn.LHP, prebierka v 2.1/2 platn.LHP.

Porast po nesprávne vyznačenej a realizovanej čistke.

Otázky:

1. Aká je jeho perspektívna budúca kvalita ?
2. Názor na navrhnuté pestovné opatrenia v zmysle LHP?
3. Náklady na čistku a jej efekt?